

Cuprins

Capitolul I. Excepția de necompetență generală a instanțelor judecătorești și excepția de necompetență internațională a instanțelor române	1
1. Clauză compromisorie inserată în statutul unei asociații sportive. Litigiu privind legalitatea unor decizii adoptate de organele de conducere ale unei asociații sportive. Arbitraj ad-hoc	1
2. Clauză compromisorie inserată în contract. Arbitraj instituționalizat	7
3. Divorț. Acțiune respinsă de o instanță din Spania, în temeiul excepției de litispendență. Competența instanței din România de a judeca cererea de divorț dintre doi cetățeni români, chiar dacă, la data sesizării instanței, niciunul dintre aceștia nu mai are locuința în România	10
4. Punerea în executare a hotărârii certificate ca titlu executoriu european. Competența instanței de executare	14
Capitolul al II-lea. Excepția de necompetență materială. Competența după materie și valoare	16
5. Competența materială a judecătoriei. Cerere de anulare a hotărârii Adunării Generale a Composesoratului	16
6. Competența specială a judecătoriei de soluționare a acțiunilor în răspundere civilă delictuală în ceea ce privește actul medical de malpraxis	17
7. Competența materială a tribunalului. Litigiu în materia drepturilor de proprietate intelectuală	20
8. Competența materială a tribunalului. Contract de închiriere casetă de valori. Autorizarea prestatorului de a deschide caseta de valori pe calea ordonanței președințiale	25
9. Competența materială a tribunalului. Acțiunea în rectificarea înscrisurilor de carte funciară	27
10. Competența materială în cererile având ca obiect stabilire masă succesorală, stabilire calitate de moștenitor și partaj	41
11. Competența funcțională (specializată). Plângere împotriva încheierii registratorului de carte funciară privind înscrierea unui contract de concesiune	48

12. Competență funcțională (specializată). Acțiune în constatarea nulității absolute a încheierilor de autentificare emise de notarul public cu privire la contracte de garanție imobiliară reală, accesorii ale contractului de credit bancar. Natura litigiului. Invocarea de către tribunal a excepției propriiei necompetențe materiale în judecarea apelului 50
13. Competență funcțională (specializată). Litigii cu profesioniști. Cerere de validare a popririi asupra părților sociale pe durata funcționării societății. Apel 54
14. Competență funcțională (specializată). Litigiu între o persoană fizică și o autoritate a administrației publice locale, constituită la nivel județean 64
15. Cerere în despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat prin acte de concurență neloială de către foști angajați ai societății reclamante. Cerere întemeiată pe o anumită cauză juridică – răspundere civilă delictuală, și nu răspundere civilă contractuală pentru pagube materiale produse angajatorului. Competența materială a tribunalului specializat 67
16. Cerere în despăgubiri. Obligația legală a unei autorități publice de decontare a diferențelor de tarif pentru serviciile de transport prestate de un agent economic, în temeiul Legii nr. 147/2000. Natura litigiului. Excepția prescripției dreptului material la acțiune și a inadmisibilității acțiunii 69
17. Competența materială a tribunalului. Cereri formulate potrivit O.G. nr. 22/2002, având ca obiect solicitarea instituției debitoare de acordare a unui termen de grație, respectiv a unor termene de plată eșalonată, suspendarea provizorie a executării silite și suspendarea executării silite pornite prin poprirea înființată asupra instituției debitoare 75
18. Competența materială a tribunalului. Cerere principală îndreptată împotriva lichidatorului judiciar, pentru determinarea profitului realizat de compania națională aflată în lichidare. Competența de soluționare a cererii incidentale de chemare în garanție, formulată împotriva Statului român 77
19. Cerere de pronunțare a unei hotărâri care să țină loc de act de vânzare pentru imobilul adjudecat în cadrul procedurii de insolvență, formulată în contradictoriu cu lichidatorul judiciar. Necompetența judecătorului-sindic după închiderea procedurii 78
20. Competența materială a tribunalului. Litigiu în materia dreptului muncii. Angajarea răspunderii patrimoniale a angajatului 81

21.	Competența materială a tribunalului. Litigiu în materia dreptului muncii. Plata indemnizației potrivit contractului colectiv de muncă	84
22.	Competența materială a judecătoriei de soluționare a cererilor privind obligarea la despăgubiri pentru prejudiciul cauzat consiliului județean în exercitarea atribuțiilor de către președintele sau vicepreședintele acestuia	85
23.	Competența instanței de contencios administrativ. Recuperare prejudiciu cauzat în cadrul unei achiziții publice. Cerere formulată de consiliul județean împotriva managerului spitalului județean	91
24.	Litigiu privind nerespectarea de către pârâți, persoane fizice, a unor acte cu caracter administrativ – litigiu civil	96
25.	Contencios administrativ. Stabilirea competenței în funcție de cererea principală. Cerere de eliberare diplomă de licență	96
26.	Contencios administrativ. Natura juridică a certificatului de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor aparținând societăților comerciale cu capital de stat care au luat naștere ca urmare a reorganizării unităților economice de stat – act administrativ. Cauza juridică a acțiunii	99
27.	Contencios administrativ. Anulare decizie de impunere și decizie stabilire accesorii	106
28.	Competența instanței de contencios administrativ. Raport de evaluare prin care s-a constatat existența unui conflict de interese. Acțiune în anularea contractului de muncă întocmit cu încălcarea conflictului de interese, formulată de Agenția Națională de Integritate	107
29.	Competența materială a curții de apel. Cale de atac formulată împotriva ordonanței Comisiei de cercetare a averilor de pe lângă Curtea de Apel. Cerere formulată de expertul numit în dosar, în temeiul art. 451 NCPC	112
30.	Cerere prin care se solicită de către o direcție generală de asistență socială și protecția copilului obligarea unui consiliu județean sau local la suportarea cheltuielilor de întreținere pentru persoane care beneficiază de măsuri de protecție prevăzute de Legea nr. 448/2006 și Legea nr. 272/2004. Cază judecată în prima instanță de către instanța investită ca urmare a regulatorului de competență pronunțat în cauză. Decizie în interesul legii publicată în Monitorul Oficial în timpul derulării litigiului	114

31. Cereri pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare. Cereri în care discriminarea a survenit în contextul unor raporturi juridice guvernate de legi speciale. Analiza incidenței Deciziei nr. 10/2016 pronunțate în recurs în interesul legii într-o cauză în care s-a mai soluționat un conflict negativ de competență relativ la competența materială a instanței _____ 123
32. Competență funcțională (specializată). Completul care judecă cererea de restituire a cauțiunii, formulată după rămânerea definitivă a hotărârii _____ 127
33. Recurs formulat împotriva unei hotărâri pronunțate de tribunal. Competența curții de apel, ca instanță ierarhic superioară, și nu a Înaltei Curți de Casație și Justiție _____ 128
34. Competența materială a curții de apel. Cerere de strămutare întemeiată pe motive de bănuială legitimă, înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție _____ 130
35. Recurs declarat împotriva încheierii de suspendare a judecării cauzei. Strămutarea judecării recursului. Admiterea recursului și casarea încheierii de suspendare, cu trimitere spre rejudecare la instanța care a suspendat cauza _____ 131
36. Competența materială în cazul cererilor de revizuire. Revizuire cerută cu privire la sentința de instituire a ordinului de protecție _____ 135
37. Competența materială în cazul cererii de asigurare a probelor. Cerere formulată în timpul judecății. Competența instanței care judecă procesul în primă instanță _____ 137

Capitolul al III-lea. Excepția de necompetență materială. Determinarea competenței după valoarea obiectului cererii introductive de instanță _____ 141

38. Cereri în materie imobiliară. Dobândirea dreptului de proprietate prin accesiune imobiliară. Stabilirea competenței în ipoteza în care imobilul vizat de acțiune are stabilită valoarea impozabilă _____ 141
39. Cereri în materie imobiliară. Dobândirea dreptului de proprietate prin accesiune imobiliară. Stabilirea competenței în ipoteza în care imobilul vizat de acțiune nu are stabilită valoarea impozabilă _____ 142
40. Cerere în constatarea dreptului de proprietate dobândit în temeiul uzucapiunii asupra terenului și în temeiul accesiunii imobiliare asupra construcției edificate pe acesta. Criterii legale de stabilire a valorii obiectului cererii. Posibilitatea contestării de către instanță a evaluării făcute de reclamant _____ 146

41. Rezoluțiune antecontract de vânzare. Stabilirea competenței în funcție de prețul stabilit de părți pentru obiectul material asupra căruia poartă contractul în litigiu _____ 155
42. Convenții civile de prestări servicii. Asumarea obligației de a presta anumite activități în favoarea beneficiarului, în schimbul unei remunerații, în cadrul unui proiect european din care beneficiarul regie autonomă făcea parte. Calificare: contract de muncă sau contract civil. Determinarea competenței după valoarea obiectului cererii introductive de instanță _____ 159
43. Cerere având ca obiect despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit. Cerere evaluabilă în bani. Stabilirea competenței în funcție de cuantumul pretențiilor _____ 167
44. Cerere având ca obiect daune morale și penalități de întârziere. Determinarea competenței după valoarea obiectului cererii arătată în capătul principal de cerere. Momentul care trebuie avut în vedere pentru stabilirea valorii capătului principal de cerere _____ 168
45. Dispoziție de restituire în natură, emisă în temeiul Legii nr. 10/2001. Cerere în constatarea nulității absolute a dispoziției, formulată de un terț, atât în raport cu emitentul, cât și cu beneficiarul dispoziției de restituire în natură. Determinarea competenței în raport de normele de drept comun și de valoarea obiectului dedus judecătii _____ 172
46. Cereri în materie de moștenire. Determinarea competenței și a regimului căilor de atac după valoarea obiectului cererii arătată în capătul principal de cerere. Inadmisibilitatea recursului în cazul hotărârilor pronunțate în cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv _____ 176

Capitolul al IV-lea. Excepția de necompetență teritorială _____ 183

47. Competență teritorială relativă. Condiții de invocare _____ 183
48. Disjungerea cererii reconvenționale. Instanța competentă teritorial să soluționeze cererea. Prorogare legală a competenței _____ 193
49. Competență teritorială exclusivă a Tribunalului București. Cerere reconvențională disjunctă, având ca obiect constatarea nulității unui brevet de invenție. Competența instanței care soluționează cererea principală _____ 195
50. Renunțare la judecata cererii principale. Competența de soluționare a cererii reconvenționale. Prorogare legală de competență _____ 198

51. Cerere de constatare a vacanței succesoriale și a dobândirii dreptului de proprietate prin uzucapiune. Capete de cerere principale ce atrag competențe teritoriale diferite. Disjungere. Competență teritorială exclusivă în materie succesorală. Suspendare facultativă _____ 201
52. Litigiu în materia răspunderii civile delictuale. Regresul asigurătorului persoanei despăgubite împotriva persoanelor considerate vinovate de producerea unui accident rutier. Inaplicabilitatea art. 115 NCPC. Aplicabilitatea art. 113 NCPC. Acțiune îndreptată împotriva statului, autorităților și instituțiilor centrale sau locale, precum și a altor persoane juridice de drept public. Incidența art. 111 NCPC. Competență teritorială alternativă. Titularul dreptului de opțiune _____ 203
53. Competența teritorială în materia procedurii ordonanței de plată. Stabilirea incidenței art. 108 NCPC. Situația în care se poate considera că sediul pârâtului este necunoscut _____ 206
54. Litigiu în materia protecției consumatorului. Cerere formulată de consumator împotriva profesionistului. Competență teritorială alternativă, atât în favoarea instanței de la domiciliul consumatorului, cât și în favoarea instanței de la sediul profesionistului. Distincție reședință – domiciliu consumator, din perspectiva stabilirii competenței teritoriale, potrivit art. 113 alin. (1) pct. 8 NCPC _____ 211
55. Cerere formulată de un profesionist împotriva unui consumator. Competență teritorială absolută. Posibilitatea alegerii de competență numai după nașterea dreptului la despăgubire _____ 214
56. Clauză atributivă de competență. Beneficiarul clauzei. Obligatorietatea respectării alegerii de competență _____ 216
57. Încuviințarea executării silite. Domiciliul debitorului principal – criteriu de stabilire a instanței de executare _____ 218
58. Contestație la executare. Domiciliul/sediul debitorului – criteriu de stabilire a instanței de executare competente să soluționeze contestația la executare. Lipsa de relevanță, sub aspectul stabilirii competenței de soluționare a contestației la executare, a domiciliului/sediului reprezentantului debitorului _____ 222
59. Cerere de divorț formulată de soți care nu au locuința în țară. Necesitatea unui acord expres pentru alegerea judecătoriei care să soluționeze cererea. Neinvocarea excepției necompetenței teritoriale de către pârât nu echivalează cu manifestarea tacită de voință în sensul alegerii instanței competente _____ 224

60. Competență teritorială alternativă. Cerere privind emiterea unui ordin de protecție, în temeiul Legii nr. 217/2003. Părăsirea domiciliului de către reclamantă și stabilirea reședinței într-o altă circumscripție teritorială ulterior sesizării instanței. Interpretarea noțiunii de „domiciliu”, respectiv de „reședință” _____ 233
61. Cerere de ordonanță președințială având ca obiect stabilirea provizorie a locuinței unui minor. Interpretarea sintagmei „domiciliul sau reședința persoanei ocrotite” _____ 236
62. Competență teritorială absolută. Cerere de punere sub interdicție a unei persoane lipsite de discernământ, internată pe durată nedeterminată, într-o unitate spitalicească. Interpretarea noțiunii de „domiciliu” _____ 241
63. Competență materială și teritorială absolută a Tribunalului București. Cerere având ca obiect anularea unei decizii de invalidare emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor. Interpretarea noțiunii de „entitate” folosită în art. 35 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 _____ 245
64. Contencios administrativ. Act administrativ asimilat în sensul art. 2 alin. (2) din Legea nr. 554/2004. Competență materială. Competență teritorială alternativă. Opțiunea reclamantului pentru instanța de la domiciliul său menționat în cartea de identitate, și nu în raport cu domiciliul de fapt _____ 247
65. Plângere contravențională. Competența exclusivă a judecătoriei în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția. Faptă omisivă – neîndeplinirea obligației de a asigura echiparea autovehiculelor cu plăcuțe din care să rezulte masele și dimensiunile maxime admise/autorizate ale acestora _____ 252
66. Litigiu privind regimul străinilor. Competență teritorială exclusivă. Contestarea măsurii interzicerii intrării în România. Disjungerea, cu consecința declinării cauzei, a capătului de cerere având ca obiect „anularea refuzului intrării la frontieră”. Competența de soluționare a cererii accesorii _____ 258
67. Competență facultativă. Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 127 alin. (1) și (3) NCPC _____ 262
68. Competență facultativă. Caracterul normei prevăzute de art. 127 NCPC. Acțiune introdusă la instanța unde reclamantul își desfășoară activitatea ca judecător. Admiterea cererii de abținere a tuturor judecătorilor de la instanța respectivă. Stabilirea instanței competente teritorial de către instanța ierarhic superioară care a judecat cererile de abținere. Prorogare judecătorească a competenței _____ 265

69. Competență facultativă. Intervenție voluntară principală. Calitatea de judecător a părții interveniente. Inaplicabilitatea dispozițiilor art. 127 NCPC _____ 269
70. Competență facultativă. Ipoteza în care judecătorul, procurorul, asistentul judiciar, grefierul care își desfășoară activitatea la instanța competentă are calitatea de pârât [art. 127 alin. (2) NCPC]. Competență teritorială alternativă. Momentul la care se face alegerea de competență. Imposibilitatea revenirii asupra alegerii de competență _____ 272
71. Cerere privind constatarea de urgență a unei stări de fapt. Stabilirea caracterului incidental sau principal al cererii în funcție de legătura dintre starea de fapt ce se dorește a fi constatată (probată) și obiectul judecății pe fond _____ 274

Capitolul al V-lea. Excepția de netimbrare sau de insuficientă timbrare _ 278

72. Calea specială de atac a reexaminării taxei judiciare de timbru prevăzută de art. 39 din O.U.G. nr. 80/2013. Imposibilitatea formulării unor critici privind modalitatea de stabilire a taxei în calea de atac introdusă împotriva hotărârii prin care s-a anulat ca netimbrată acțiunea. Aplicabilitatea Deciziei în interesul legii nr. 7/2014. Formularea unei cereri de acordare a facilităților la plata taxei judiciare de timbru/ajutor public judiciar în privința taxei judiciare de timbru ulterior pronunțării hotărârii prin care s-a anulat acțiunea ca netimbrată. Consecințe _____ 278
73. Efectele formulării unei cereri de acordare a ajutorului public judiciar și a unei cereri de reexaminare împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de acordare a ajutorului public judiciar. Lipsa obligativității emiterii unei noi comunicări privind obligația de plată a taxei judiciare de timbru _____ 283
74. Reglementarea legală a conturilor în care se face plata taxei judiciare de timbru. Achitarea taxei judiciare în alt cont decât cel prevăzut de art. 40 din O.U.G. nr. 80/2013 atrage nevalabilitatea plății taxei judiciare de timbru _____ 287
75. Dovada achitării taxei judiciare de timbru, constând în ordin de plată. Necesitatea semnării și ștampilării de către debitor și a vizării înscrisului de instituția bancară _____ 296
76. Dovada achitării taxei judiciare de timbru. Chitanță trimisă prin fax. Lipsa mențiunii privind litigiul pentru care s-a achitat taxa judiciară de timbru. Consecințe _____ 298
77. Acordarea de facilități la plata taxei judiciare de timbru. Efecte asupra obligației instanței de verificare a plății taxei judiciare de timbru reduse/eșalonate/amânate _____ 300

78. Achitarea taxei judiciare de timbru după pronunțarea hotărârii prin care a fost anulată cererea sau acțiunea. Consecințe. Data certă a dovezii de achitare a taxei judiciare de timbru. Imposibilitatea invocării propriei culpe pentru înlăturarea sancțiunii nulității cererii pentru netimbrare _____ 304
79. Acțiune cu mai multe capete de cerere, cu finalitate diferită. Interpretarea dispozițiilor art. 34 din O.U.G. nr. 80/2013. Stabilirea taxei judiciare de timbru aferente unei acțiuni având ca obiect pretenții – debit principal și penalități _____ 308
80. Stabilirea taxei judiciare de timbru aferente cererii având ca obiect constituirea unei servituți prin raportare la valoarea întregului fond aservit. Inexistența valorii impozabile a terenurilor. Stabilirea valorii terenului prin raportare la grilele notariale ____ 315
81. Inaplicabilitatea dispozițiilor art. 115 din Legea nr. 85/2014, care prevăd scutirea lichidatorului judiciar de plata taxei judiciare de timbru, anterior deschiderii procedurii de insolvență _____ 318
82. Accident rutier. Proces penal în care s-a pronunțat soluția de neîncepere a urmăririi penale. Acțiune civilă formulată pe cale separată pentru recuperarea prejudiciului suferit. Scutire de la plata taxelor judiciare de timbru _____ 321
83. Căi de atac exercitate în cauze referitoare la despăgubiri civile decurgând din cauze penale. Scutire de la plata taxei judiciare de timbru, indiferent de persoana care promovează calea de atac _____ 326
84. Cerere în constatarea caracterului abuziv al unor clauze dintr-un contract încheiat între un consumator și un profesionist. Taxa judiciară de timbru aferentă cererii de apel. Scutire de la obligația de plată a taxei judiciare de timbru. Calitatea cerută subiectului de drept pentru a beneficia de scutire _____ 327
85. Insuficiența timbrare a cererii de recuzare. Sancțiune. Invocarea excepției de neconstituționalitate. Lipsa efectelor asupra cursului judecătii și asupra soluției ce urmează să fie pronunțată cu privire la excepția insuficienței timbrării a cererii de recuzare _____ 330

Capitolul al VI-lea. Excepția lipsei dovezii calității de reprezentant _____ 333

86. Reprezentare legală. Necesitatea dovedirii de către persoana care semnează cererea de chemare în judecată a calității sale de reprezentant al persoanei juridice de drept privat. Necesitatea înscrierii persoanei semnatare a cererii în certificatul ONRC ca reprezentant legal _____ 333

87. Analiza posibilității conferirii unei persoane fizice, prin contract de muncă, a dreptului de a reprezenta o societate cu răspundere limitată _____ 334
88. Reprezentare legală. Deschiderea procedurii insolvenței. Efecte asupra acțiunii formulate de administratorul statutar ____ 340
89. Reprezentare convențională. Dovada calității de reprezentant. Necesitatea depunerii dovezii calității de reprezentant legal a persoanei care a acordat mandat de reprezentare avocatului care a semnat acțiunea _____ 342
90. Distincție reprezentare legală – reprezentare convențională. Calitatea de reprezentant legal a administratorului de active _ 350
91. Reprezentare legală. Dovada calității de reprezentant legal al asociației de proprietari _____ 357
92. Dovada calității de reprezentant – element care se verifică în etapa regularizării. Lipsa dovezii calității de reprezentant a semnatarului cererii atrage anularea cererii, conform art. 200 alin. (4) NCP _____ 359
93. Contestație în anulare. Cerere reexaminare ajutor public judiciar. Invocarea excepției lipsei dovezii calității de reprezentant. Obligația instanței de a acorda un termen pentru complinirea lipsurilor. Citarea părții cu mențiunea de a face dovada calității de reprezentant _____ 363
94. Excepția lipsei calității de reprezentant – excepție de ordine publică. Dovada calității de reprezentant a avocatului. Exigențe privind forma împuternicirii avocațiale _____ 364
95. Dovada calității de reprezentant a avocatului. Împuternicire avocațială emisă fără contract de asistență juridică. Consecințe _____ 369
96. Dovada contractului de asistență juridică încheiat cu emitentul împuternicirii avocațiale depuse în dosar. Lipsa calității de reprezentant legal al societății apelante a semnatarului contractului de asistență juridică. Lipsa dovezii calității de reprezentant a semnatarului cererii de apel _____ 370
97. Depunerea la dosar a unei copii a împuternicirii avocațiale, care este doar pentru asistență și reprezentare, nu și pentru redactarea acțiunii. Neinvocarea acestei lipse în faza de regularizare a cererii de chemare în judecată. Anularea cererii _____ 372
98. Analiza necesității atașării împuternicirii avocațiale la cererea privind formularea căii de atac _____ 374
99. Limitele mandatului. Distincție între mandatul acordat pentru încheierea unui contract de asistență juridică pentru formularea unei acțiuni și mandatul acordat pentru formularea unei acțiuni _____ 377

100. Reprezentare legală. Organizații sindicale. Dovada calității de reprezentant	380
---	-----

Capitolul al VII-lea. Excepția tardivității **384**

101. Tardivitate. Excepție absolută și peremptorie. Calea de atac în materia ordinului de protecție. Termen	384
102. Termenul prevăzut de lege pentru soluționarea căii de atac. Relevanță asupra calculului termenului de formulare a căii de atac	386
103. Comunicarea actelor de procedură unei persoane juridice de drept privat. Înmânarea actelor de procedură agentului de pază. Consecințe. Repunere în termenul de formulare a apelului. Invocarea, ca motiv de repunere în termen, a existenței unei perioade în care persoana juridică de drept privat a avut activitatea închisă. Sarcina probei. Termenul de apel în materia litigiilor de muncă. Prelungirea termenului de formulare a căii de atac în cazul în care ultima zi a termenului cade într-o zi nelucrătoare	387
104. Repunere în termenul de formulare a căii de atac. Invocarea, ca motiv de repunere în termen, a comunicării hotărârii atacate la sediul profesional al apărătorului, care însă nu mai reprezenta partea în proces. Relevanța studierii dosarului și a obținerii unor copii ale sentinței din perspectiva calculării termenului de formulare a cererii de repunere în termenul de formulare a căii de atac	390
105. Repunere în termen. Necesitatea angajării unui interpret de limbă rar întâlnită. Motiv justificat, potrivit art. 186 NCPC	393
106. Repunere în termen. Analiza caracterului justificat al motivului constând în împrejurarea că partea locuiește la o altă adresă decât la adresa sa de domiciliu	394
107. Termen de apel. Calcul. Data formulării căii de atac în situația transmiterii acesteia prin e-mail	397
108. Plângere contravențională. Acte de procedură depuse la poștă prin scrisoare simplă. Data depunerii cererii	407
109. Plângere contravențională. Termen de formulare. Data de la care începe să curgă. Stabilirea momentului înmânării procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției	408
110. Plângere contravențională. Termen de formulare. Înmânarea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției. Condiții pentru legala îndeplinire a procedurii. Necesitatea înmânării procesului-verbal personal contravenientului și, dacă este cazul, părții vătămate și proprietarului bunurilor confiscate. Inaplicabilitatea dispozițiilor art. 163 alin. (6) NCPC	411

111. Plângere contravențională. Termen de formulare. Modul de calcul al termenului stabilit pe zile _____ 417
112. Plângere contravențională. Termen de formulare. Relevanța formulării unei plângeri contravenționale anterior, care a fost a anulată în baza art. 200 NCPC. Inaplicabilitatea art. 2539 alin. (2) NCC _____ 419
113. Contestație la executare. Termen de formulare. Relevanța motivelor de contestație pentru stabilirea naturii acțiunii, respectiv contestație la executarea silită însăși sau contestație împotriva unor acte de executare silită private individual, și pentru determinarea termenului de formulare a contestației _____ 422
114. Contestație la executare. Termen de apel. Menționarea în dispozitivul sentinței de fond a unui termen eronat de apel. Consecințe _____ 425
115. Contestație la executare. Termen special de formulare de 5 zile în cazul executării silită a biletelor la ordin. Cerere de suspendare a executării silită. Soluționarea cu prioritate a excepției tardivității formulării contestației la executare. Admiterea excepției. Lipsa de obiect a cererii de suspendare _____ 428
116. Contestație în anulare. Termen de formulare. Mod de calcul _____ 430
117. Cerere de revizuire întemeiată pe art. 509 alin. (1) pct. 11 NCPC. Efectele suspendării cererii de revizuire asupra termenului de exercitare _____ 432
118. Tardivitatea modificării acțiunii. Analiza limitelor temporale stabilite de art. 204 NCPC. Legalitatea procedurii de citare _____ 434

Capitolul al VIII-lea. Excepția litispendenței _____ 439

119. Plângere împotriva încheierii de carte funciară. Invocarea excepției de litispendență și a excepției lipsei calității procesuale pasive. Soluționarea cererii de suspendarea facultativă a cauzei în temeiul art. 413 alin. (1) pct. 1 NCPC anterior excepției de litispendență _____ 439
120. Acțiuni având ca obiect refuzul nejustificat al societății și al reprezentantului legal al acesteia de a răspunde cererii adresate de sindicat. Condiții de invocare a excepției de litispendență. Efectele admiterii excepției _____ 441
121. Plângere contravențională. Condițiile de invocare a excepției de litispendență. Instanța competentă să soluționeze excepția. Efectele admiterii excepției _____ 444
122. Anulare act administrativ. Anulare titlu executoriu. Invocarea excepției de litispendență și a excepției de necompetență materială. Soluționarea excepției de litispendență numai de instanța competentă _____ 448

123. Contestație decizie modificare unilaterală contract de muncă. Competență teritorială alternativă. Dreptul de opțiune al reclamantului. Imposibilitatea investiției ulterioare a unei alte instanțe deopotrivă competente. Renunțare la judecată. Efecte asupra discutării excepției de litispendență _____ 449
124. Promisiune de vânzare-cumpărare. Cerere principală având ca obiect despăgubiri pentru neîncheierea în formă autentică a contractului de vânzare. Cerere de intervenție principală având ca obiect anularea promisiunii de vânzare-cumpărare. Disjungerea cererii de intervenție, urmată de respingerea ei ca neîntemeiată, soluție atacată cu apel. Suspendarea cererii principale, urmată de casarea încheierii de suspendare și continuarea judecății atât cu privire la cererea principală, cât și cu privire la cererea de intervenție disjunctă anterior. Invocarea excepției litispendenței pentru faptul că o cauză se află în apel, iar cealaltă în judecată la prima instanță _____ 451
125. Litispendență parțială. Acțiuni care vizează constatarea caracterului abuziv al clauzei din același contract de credit bancar. Dosare care se află pe rolul unor instanțe de grade diferite _____ 455
126. Suspendarea executării silite ca efect al depunerii notificării de dare în plată. Contestație la executare. Contestație formulată în temeiul art. 7 din Legea nr. 77/2016. Neîndeplinirea condițiilor litispendenței _____ 457
127. Cereri având aceleași părți, același obiect și aceeași cauză, înregistrate pe rolul aceleiași instanțe. Judecarea tuturor cererilor de către primul complet investit, în temeiul art. 107 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești _____ 457

Capitolul al IX-lea. Excepția conexității _____ 461

128. Excepția conexității. Excepția litispendenței. Condiții de invocare _____ 461
129. Identitate parțială de părți, obiect și cauză – condiție ce ar putea justifica discutarea unei excepții de litispendență parțială, iar nu excepția conexității. Condiția privind existența unei strânse legături de obiect și cauză între dosarele conexe _____ 463
130. Condiții de invocare a excepției conexității. Soluția dată excepției de conexitate nu poate fi censurată în cadrul unui conflict de competență. Disjungerea dosarelor conexe și restituirea dosarului completului de judecată care a admis excepția de conexitate, măsuri dispuse de către completul de judecată investit ca urmare a admiterii excepției conexității. Nelegalitate _____ 465

131. Plângere contravențională. Condiții pentru a opera conexitatea. Aprecierea instanței cu privire la strânsa legătură care trebuie să existe între obiectul și cauza dosarelor conexe 469
132. Momentul până la care se poate invoca excepția de conexitate. Acțiune în revendicare. Acțiune în anularea actului juridic invocat ca titlu de proprietate asupra imobilului revendicat. Oportunitatea soluționării împreună a celor două cauze. Posibilitatea suspendării uneia dintre cauze, în măsura în care nu se mai poate lua măsura conexării 473
133. Procedura insolvenței. Cerere de deschidere a procedurii formulată de debitor. Verificarea, din oficiu, la înregistrarea cererii, de către serviciul de registratură, a existenței pe rol a unor alte cereri de deschidere a procedurii formulate anterior de creditori. Conexarea cererilor creditorilor formulate anterior cererii debitorului. Judecarea cererii debitorului, la care s-a conexat cererea creditorului, în procedura necontencioasă, fără citarea părților. Lipsa vătămării creditorului necitat la judecata cererii 478

Capitolul al X-lea. Excepția perimării 483

134. Perimarea – sancțiune ce intervine de drept. Ordinea de soluționare a cererii privind constatarea perimării și a cererii de repunere pe rol a cauzei formulate după împlinirea termenului de perimare. Analiza culpei părții în nereluarea judecății față de invocarea imposibilității de a depune date înscrise într-un registru public 483
135. Termen de perimare. Calculul termenului în ipoteza în care judecata cauzei a fost suspendată până la soluționarea definitivă a altui dosar 484
136. Soluționarea cu prioritate a excepției netimbrării cererii de repunere pe rol a cauzei față de constatarea perimării cererii. Efectele anulării cererii de repunere pe rol asupra termenului de perimare 487
137. Limitele învestirii instanței sesizate cu recurs împotriva sentinței prin care s-a constatat perimarea. Analiza efectelor formulării unei cereri de repunere pe rol în cazul în care suspendarea cauzei a fost dispusă în baza art. 155¹ CPC 1865 (art. 242 NCPC) pentru neîndeplinirea de către reclamant a obligațiilor stabilite în sarcina sa 490
138. Suspendare facultativă a cursului judecății. Posibilitatea succesorilor părții decedate de a ataca încheierea de suspendare și de a solicita repunerea cauzei pe rol. Neîndeplinirea obligațiilor procesuale prescrise de lege. Împlinirea termenului de perimare 496

139. Suspendarea cauzei dispusă ca urmare a intervenirii decesului uneia dintre părți. Repunere pe rol. Condiții. Momentul de la care se calculează termenul de perimare. Îndeplinirea condițiilor perimării _____ 502
140. Perimarea căii de atac în urma suspendării judecății pentru lipsa nejustificată a părților. Act întrerupător de perimare. Invocarea culpei pârâtului. Efecte _____ 510
141. Formularea căii de atac împotriva încheierii de suspendare. Consecințe asupra termenului de perimare _____ 512
142. Efectele formulării unei cereri de repunere pe rol asupra perimării, fără a se solicita judecarea cauzei în lipsă, în condițiile în care suspendarea judecății a fost dispusă față de lipsa nejustificată a părților _____ 514
143. Perimarea cererii principale și a cererii de intervenție principală. Cheltuieli de judecată _____ 517
144. Contestație la executare. Analiza termenului de formulare distinct pentru fiecare motiv de contestație. Tardivitate. Perimarea executării silite. Condiții de aplicare _____ 519

Capitolul al XI-lea. Incompatibilitatea. Recuzarea și abținerea _____ 529

145. Mijloacele procedurale de invocare a incompatibilității judecătorului. Competența de soluționare a cererii de recuzare. Motivul de incompatibilitate vizând antepunerea _____ 529
146. Cauză soluționată prin hotărâre definitivă – decizie prin care a fost admis apelul, a fost anulată sentința și reținută cauza spre rejudecarea fondului. Calea de atac împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de recuzare _____ 533
147. Cerere de recuzare respinsă. Cale de atac declarată înainte de soluționarea cauzei în fond prin hotărâre definitivă. Prematuritate _____ 535
148. Cerere de recuzare întemeiată pe dispozițiile art. 41 alin. (1) și art. 42 alin. (1) NCPC. Condiții de admisibilitate. Judecătorul care a realizat procedura regularizării cererii de chemare în judecată în primă instanță, potrivit dispozițiilor art. 200 NCPC, nu devine incompatibil în soluționarea căii de atac. Respingerea motivată a cererilor în probațiune nu poate fi considerată ca element de parțialitate _____ 538
149. Soluționarea unor dosare diferite cu privire la luarea în mod provizoriu a aceleași măsuri cu privire la același minor, în baza unor elemente de fapt diferite. Prezumția de imparțialitate ce operează în favoarea judecătorului. Dovada contrară _____ 545

150. Motivul de incompatibilitate vizând antepunerea. Pronunțarea unei hotărâri de către un judecător cu privire la un contract de credit într-o acțiune în suprimarea unei clauze abuzive nu îl face incompatibil în judecarea altor dosare având ca obiect alte contracte de credit analizate din aceeași perspectivă ____ 547
151. Recuzarea judecătorului pentru faptul că a încuviințat o probă cu care petentul nu este de acord. Inadmisibilitate ____ 552
152. Formularea de către justițiabili a unor plângeri penale împotriva judecătorului cauzei. Inexistența vreunei situații de „dușmănie” ori de „interes în legătură cu pricina” în înțelesul art. 42 NCPC. Abținere. Recuzare. Cale de atac. Competență ____ 554
153. Declarație de abținere. Imparțialitatea intrinsecă și extrinsecă a judecătorului. Cauzele personale ale judecătorului nu pot influența soluțiile pronunțate de acesta ____ 558
154. Declarație de abținere. Motivul de incompatibilitate vizând antepunerea. Analiza la cazul concret a efectului pozitiv al autorității de lucru judecat atât în primul ciclu procesual, cât și într-un ciclu procesual ulterior ____ 559
155. Declarație de abținere. Existența unor raporturi de reprezentare convențională între judecătorul cauzei și avocatul uneia dintre părți ____ 560
156. Declarație de abținere. Motivul de incompatibilitate vizând antepunerea. Contestație la executare soluționată de același judecător care a încuviințat executarea silită contestată. Cerere de anulare a încheierii de încuviințare ____ 560
157. Motivul de incompatibilitate vizând antepunerea. Încuviințarea executării silită de același judecător care a pronunțat hotărârea ce se pune în executare ____ 561
158. Incidența dispozițiilor Codului de procedură civilă privind incompatibilitatea în cazul judecătorului-sindic care pronunță succesiv hotărâri în același dosar ____ 564
159. Recuzare expert în faza executării silită. Cazuri de incompatibilitate incidente în cazul expertului. Folosirea expertului-consilier din faza judecății în faza executării silită ____ 566
160. Recuzare executor judecătoresc al cărui fost soț este creditor în dosarul de executare deschis la solicitarea acestuia. Cazul de incompatibilitate incident ____ 571
161. Recuzare executor judecătoresc. Invocarea unor împrejurări și elemente care ar crea îndoieli cu privire la imparțialitatea executorului și ar releva interesul acestuia în executarea silită ____ 573

Capitolul I. Excepția de incompetență generală a instanțelor judecătorești și excepția de incompetență internațională a instanțelor române

1. Clauză compromisorie inserată în statutul unei asociații sportive. Litigiu privind legalitatea unor decizii adoptate de organele de conducere ale unei asociații sportive. Arbitraj ad-hoc

1. Reclamantul care are calitatea de membru afiliat al unei asociații trebuie să se supună prevederilor statutului acestei asociații, iar în cazul în care statutul cuprinde o clauză compromisorie, aceasta produce efectele specifice.

În speță, statutul asociației prevede, cu privire la regimul deciziilor Comitetului Executiv, că hotărârile Comitetului Executiv contrare legii sau dispozițiilor cuprinse în statutul și regulamentele asociației pot fi atacate în justiție de oricare dintre membrii care nu au luat parte la ședința Comitetului Executiv sau care au votat împotriva și au cerut să se însereze aceasta în procesul-verbal de ședință, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Orice litigiu cu privire la hotărârile Adunării Generale va fi supus mai întâi unei proceduri arbitrale, în fața unui arbitru independent și imparțial agreeat de ambele părți.

Astfel, în privința contestării hotărârilor Comitetului Executiv, operează clauza compromisorie prevăzută de statutul asociației, fiind evidentă intenția asociației de a deduce arbitrajului și litigiile vizând deciziile Comitetului Executiv, asemenea celor privind deciziile Adunării Generale, în condițiile în care în cuprinsul acestui articol este preluat conținutul articolului din statut care reglementează regimul hotărârilor Adunării Generale.

2. Potrivit art. 550 alin. (3) NCPD, în caz de îndoială, clauza compromisorie se interpretează în sensul că se aplică tuturor neînțelegerilor care derivă din contractul sau din raportul juridic la care ea se referă. Conform art. 553 NCPD, încheierea convenției arbitrale exclude, pentru litigiul care face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești.

Atâta vreme cât prin statutul asociației s-au prevăzut reguli clare și previzibile prin care se aleg arbitri, reglementându-se un caz de arbitraj ad-hoc, procedură prevăzută de Codul de procedură civilă, nu se poate aprecia că ar exista un caz de încălcare a drepturilor procesuale ale părților.

Articolul 554 alin. (1) NCPD prevede că instanța judecătorească sesizată cu o cauză cu privire la care s-a încheiat o convenție arbitrală își va verifica propria competență și se va declara incompetentă numai dacă părțile sau una dintre ele solicită aceasta, invocând convenția arbitrală. În acest caz își va declina competența în favoarea organizației sau instituției pe lângă care funcționează arbitrajul instituționalizat, care, în temeiul hotărârii de declinare, va lua măsurile necesare în vederea constituirii tribunalului arbitral. În cazul

tribunalului (arbitrajului) ad-hoc, instanța va respinge cererea ca nefiind de competența instanței judecătorești.

Jud. Sectorului 6 București, sent. civ. nr. 5239 din 10.06.2016, nepublicată, irevocabilă ca urmare a respingerii recursului prin dec. nr. 884 din 04.11.2016 a Trib. București, s. a III-a civ.

Prin cererea înregistrată pe rolul instanței la data de 29.01.2016, reclamanta Asociația Clubul K.S., în contradictoriu cu pârâta A.M.F., a solicitat să se constate nulitatea deciziei Comitetului Executiv din data de 18.12.2015, prin care s-au stabilit condiții de eligibilitate nestatutare, pe care persoana care candidează la președinție să le îndeplinească, să se dispună reorganizarea procedurii de depunere a candidaturilor și convocarea unei noi Adunări Generale a Asociațiilor, care să aibă pe ordinea de zi alegerea președintelui A.M.F.B., potrivit legii și dispozițiilor din Statutul A.M.F.B.; să se constate nulitatea tuturor deciziilor subsecvente pronunțate cu respectarea dispozițiilor deciziei Comitetului Executiv din data de 18.12.2015; să se constate nulitatea procesului-verbal încheiat la data de 12.01.2016, ora 13:00, de către Comisia de validare a dosarelor de candidatură, prin care, în baza criteriilor de eligibilitate nestatutare stabilite prin decizia Comitetului Executiv din data de 18.12.2015, s-au respins dosare de candidatură în mod abuziv. (...)

La data de 19.02.2016, prin serviciul registratură, reclamanta a depus la dosar cerere precizatoare, prin care a învederat că deciziile vizate de capătul 2 de cerere sunt următoarele: procesul-verbal întocmit de Comisia de validare a dosarelor de candidatură pentru funcția de președinte al A.M.F.B. din data de 12.01.2016, prin care au fost respinse dosarele de candidatură, având în vedere nerespectarea de către candidați a criteriilor aprobate prin decizia Comitetului Executiv din 18.12.2015; procesul-verbal al Adunării Generale a Membriilor Afiliați din data de 28.01.2016, prin care a fost ales președintele A.M.F.B., președinte al căruia dosar a fost validat de Comisia de validare prin urmărirea respectării criteriilor de eligibilitate aprobate prin decizia Comitetului Executiv din data de 18.12.2015; oricare alte decizii ale organelor de conducere și ale organelor A.M.F. București, care au hotărât măsuri având la bază măsurile dispuse prin decizia Comitetului Executiv din data de 18.12.2015.

La data de 05.04.2016, prin serviciul registratură, pârâta a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii formulate de reclamantă. Prin întâmpinare, pârâta a invocat excepția necompetenței generale a instanței sesizate.

Potrivit art. 54 din Statutul A.M.F.B.: „(1) Litigiile izvorâte din sau în legătură cu activitatea fotbalistică din România, în care sunt angrenate cluburi afiliate și oficiali ai acestora, oficiali ai A.M.F.B., jucători, agenți de jucători/intermediari sau agenți de meciuri urmează a fi soluționate exclusiv de comisiile cu atribuții jurisdicționale ale A.M.F.B. Prezentele dispoziții exclud, pentru toate litigiile decurgând din activitatea fotbalistică, competența instanțelor judecătorești, cu excepția litigiilor decurgând din interpretarea și executarea contractelor civile sau individuale de muncă încheiate între jucători și cluburi sau între antrenori și cluburi”. O prevedere asemănătoare se regăsește și în art. 58 din Statutul FRF, în care A.M.F.B. este membru.

În trecut, Înalta Curte de Casație și Justiție a recunoscut valabilitatea clauzelor arbitrale din domeniul activității fotbalistice, cuprinse în statutele asociațiilor sportive.

Prin Decizii succesive ale Curții Constituționale nr. 8/2007, nr. 74/2009 și nr. 295/2010 s-a apreciat asupra constituționalității dispozițiilor care reglementează arbitrajul conform Codului de procedură civilă sau altor legi, iar aceste dispoziții nu încalcă art. 21 din Constituția României, în opinia instanței constituționale. Pe de altă parte, jurisprudența de drept sportiv internațional confirmă că Tribunalul Arbitral al Sportului de la Lausanne respectă garanțiile de independență și imparțialitate cerute unui organ arbitral.

Astfel, în cauză, clauza compromisorie este în formă autentică, fiind cuprinsă în Statutul A.M.F.B., care este depus la grefa Judecătoriei Sectorului 6, în formă autentică, într-un registru public. Reclamanta este membră A.M.F.B., astfel încât nu poate motiva că nu cunoaște Statutul A.M.F.B. Mai mult, o parte din cererea acesteia este întemeiată pe acest Statut.

În speță, conform prevederilor Statutului A.M.F.B., coroborate cu cele ale Statutului FRF, competența în cadrul unui litigiu dintre un club de fotbal și o asociație județeană de fotbal/A.M.F.B., ar reveni, în primă instanță, Camerei Naționale pentru Soluționarea Litigiilor din cadrul FRF, în apel Comisiei de recurs din cadrul FRF, iar în recurs, Tribunalului Arbitral al Sportului (TAS), organisme jurisdicționale independente față de A.M.F.B.

Cu privire la capătul de cerere în care se solicită anularea procesului-verbal al Adunării Generale din 28.01.2016, introdus ulterior de reclamantă, pârâta a invocat art. 29 alin. (10) din Statutul A.M.F.B., conform căruia „Orice litigiu cu privire la hotărârile adunării generale va fi supus mai întâi unei proceduri arbitrare, în fața unui arbitru independent în conformitate cu Codul TAS”. O prevedere asemănătoare se regăsește și în art. 30 alin. (8) din Statutul FRF, în care A.M.F.B. este membru (...).

Analizând actele și lucrările dosarului cu prioritate asupra excepției necompetenței instanțelor judecătorești, instanța a reținut următoarele:

Conform art. 123 alin. (1) NCPC, cererile accesorii, adiționale, precum și cele incidentale se judecă de instanța competentă pentru cererea principală, chiar dacă ar fi de competență materială sau teritorială a altei instanțe judecătorești, cu excepția cererilor prevăzute la art. 120.

Astfel, competența de soluționare a cauzei se stabilește în funcție de capătul principal de cerere. Or, prin capătul principal de cerere formulat în prezenta cauză, reclamanta a solicitat constatarea nulității deciziei Comitetului Executiv din data de 18.12.2015. Întrucât reclamanta are calitate de membru afiliat al A.M.F.B., astfel cum a învederat prin chiar acțiunea formulată, trebuie să se supună prevederilor Statutului acestei asociații.

Instanța a constatat că art. 33 din Statutul A.M.F.B., care reglementează regimul deciziilor Comitetului Executiv, prevede, la alin. (9), următoarele: „Hotărârile Comitetului Executiv contrare legii sau dispozițiilor cuprinse în statutul și regulamentele A.M.F.B. pot fi atacate în justiție de oricare dintre membrii care nu au luat parte la ședința Comitetului Executiv sau care au votat împotriva și au cerut să se inereze aceasta în procesul-verbal de ședință, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Orice litigiu cu privire la hotărârile Adunării Generale va fi supus mai întâi unei proceduri arbitrale, în fața unui arbitru independent și imparțial agreat de ambele părți. În situația în care nu se ajunge la un acord cu privire la numirea unui arbitru, părțile își vor desemna fiecare câte un arbitru, urmând ca cei doi să aleagă un președinte al completului arbitral în conformitate cu Codul TAS. De asemenea,

membrul A.M.F.B., nemulțumit de o hotărâre a Adunării Generale, se poate adresa Tribunalului Arbitral al Sportului”.

Astfel, instanța a constatat că, în privința contestării hotărârilor Comitetului Executiv, operează clauza compromisorie prevăzută de art. 33 alin. (9) din Statut.

Trimiteră făcută în cuprinsul articolului la hotărârile Adunării Generale nu este de natură a conduce către o altă concluzie, fiind evidentă intenția părătei de a deduce arbitrajul și litigiile vizând deciziile Comitetului Executiv, asemenea celor privind deciziile Adunării Generale, fiind preluat, în cuprinsul art. 33 alin. (9) din Statut, conținutul art. 29 alin. (10) din Statut, care reglementează regimul hotărârilor Adunării Generale.

Instanța a reținut că rezultă în mod evident că respectiva clauză compromisorie trebuie înțeleasă în sensul că statuează că orice litigiu cu privire la hotărârile Comitetului Executiv va fi supus mai întâi unei proceduri arbitrale, din faptul că mențiunea analizată este inserată în articolul ce reglementează hotărârile Comitetului Executiv. Dacă această clauză nu ar fi interpretată în acest sens, aceasta ar fi golită de conținut, întrucât regimul hotărârilor Adunării Generale este reglementat, distinct, la art. 29 alin. (10) din Statut. Mai mult decât atât, potrivit art. 550 alin. (3) NCPC, în caz de îndoială, clauza compromisorie se interpretează în sensul că se aplică tuturor neînțelegerilor care derivă din contractul sau din raportul juridic la care ea se referă.

Instanța a reținut faptul că, potrivit art. 553 NCPC, încheierea convenției arbitrale exclude, pentru litigiul care face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești.

Susținerile reclamantei, în sensul că respectiva clauză compromisorie este inoperantă, nu pot fi reținute de instanță, întrucât, prin art. 33 alin. (9) din Statut, s-au prevăzut reguli clare și previzibile, prin care se aleg arbitri, reglementându-se un caz de arbitraj ad-hoc, procedură prevăzută de Codul de procedură civilă, astfel încât nu se poate aprecia că ar exista un caz de încălcare a drepturilor reclamantei.

Articolul 554 alin. (1) NCPC prevede că instanța judecătorească, sesizată cu o cauză cu privire la care s-a încheiat o convenție arbitrală, își va verifica propria competență și se va declara incompetentă numai dacă părțile sau una dintre ele solicită aceasta, invocând convenția arbitrală. În acest caz, își va declina competența în favoarea organizației sau instituției pe lângă care funcționează arbitrajul instituționalizat, care, în temeiul hotărârii de declinare, va lua măsurile necesare în vederea constituirii tribunalului arbitral. În cazul tribunalului ad-hoc, instanța va respinge cererea ca nefiind de competența instanței judecătorești.

Astfel, având în vedere argumentele anterior expuse, instanța a respins cererea ca nefiind de competența instanței judecătorești.

JURISPRUDENȚĂ. În sensul că natura juridică a unei clauze agreate de comun acord de membrii unei asociații federative de drept privat, care exclude competența instanțelor de drept comun în favoarea celor arbitrale, este cea a unei clauze compromisorii, a se vedea *I.C.C.J., s. de cont. adm. și fisc., dec. nr. 5465 din 28.05.2012, irevocabilă, www.scj.ro*, prin care s-au statuat următoarele:

În ceea ce privește sancțiunea că dispozițiile art. 25 alin. (6) pct. 4 din Regulamentul FRF privind Statutul și Transferul Jucătorului de Fotbal (RSTJF) modifică art. 343¹ CPC 1865 (corespondent art. 550 NCPC), pe motiv că textul criticat ar interzice părților să-și numească arbitrii, aceasta nu este fondată.

În cauză sunt deplin aplicabile dispozițiile art. 343¹ CPC 1865, prin clauza compromisorie părțile convin că litigiile ce se vor naște din contractul în care este inserată sau în legătură cu acesta să fie soluționate pe calea arbitrajului, arătându-se numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

Principal, nimic din textul legal sus-citat nu se opune numirii prin clauza compromisorie a unui organ arbitral instituționalizat, care să dețină propriile reguli de numire a arbitrilor. Acesta este, spre exemplu, și cazul Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, în cazul căreia arbitrii unei anume dispute sunt numiți de autoritatea de nominare, iar nu de părți [art. 17 alin. (1) al Regulamentului CCIR]. Aceasta, întrucât, prin clauza compromisorie agreeată, părțile pot alege să nu numească ele însele arbitrii, ci să agreeze o modalitate de numire a lor [teza a II-a a art. 343¹ alin. (1) CPC 1865], modalitate care poate implica intervenția unui terț în procedura de numire.

Situația concretă din speță este elocventă: recurenta U.C. își exprimase consimțământul față de modalitatea de numire a arbitrilor prescrisă în RSTJF, la momentul aderării la structura federală. În acest sens, art. 11 – Cererea de afiliere – alin. (2) lit. c) din Statutul FRF prevede că „următoarele obligații urmează a fi înscrise în statutele membrilor afiliați sau ale structurilor sportive care doresc să se afilieze la FRF: (...) să recunoască autoritatea comisiilor cu atribuții jurisdicționale din cadrul FIFA, UEFA și FRF, astfel cum este definită în statutele acestora, precum și jurisdicția Tribunalului Arbitral al Sportului de la Lausanne, astfel cum este definită în statutele FIFA, UEFA și FRF. (...)”.

Legea nr. 69/2000 reglementează cadrul general al activităților sportive, iar dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. c) CPC 1865 nu exclud competența instanțelor arbitrare, așa cum nu este exclusă o asemenea competență în materie comercială. (...)

Dispozițiile art. 36 alin. (17) din RSTJF prevăd următoarele: „Deciziile comisiei de recurs a FRF/LFP sunt irevocabile cu data pronunțării și pot fi atacate la Tribunalul Arbitral al Sportului în condițiile arătate de Statutul FRF”.

În mod greșit și nelegal, prima instanță, deși a reținut corect caracterul arbitral al jurisdicției reglementate prin regulamentele sportive ale FRF, a apreciat că dispozițiile sunt nelegale, pe motiv că încalcă dispozițiile art. 21 alin. (1) și (2) din Constituția României, ce reglementează liberul acces la justiție al oricărei persoane, nicio lege neputând îngreuna exercitarea acestui drept.

Deși a calificat corect asupra clauzelor din regulamentele sportive, și prima instanță în mod greșit a admis excepția de nelegalitate, în condițiile în care jurisdicția arbitrală nu este interzisă de dispozițiile Codului de procedură civilă din 1865. Așadar, prevederile din regulamentele sportive care impun jurisdicția unor tribunale sportive reprezintă, în mod evident, clauze care investesc instanțe arbitrale, excluzând, pentru litigiile ce fac obiectul lor, competența instanțelor de drept comun. Incidența respectivelor clauze este dependentă de acordul prealabil al membrului federației, care trebuie să își exprime în mod expres consimțământul asupra jurisdicției arbitrale; în acest sens, art. 11 – Cererea de afiliere – alin. (2) lit. c) din Statutul FRF prevede că „următoarele obligații urmează a fi înscrise în statutele membrilor afiliați sau ale structurilor sportive care doresc să se afilieze la FRF: (...) să recunoască autoritatea comisiilor cu atribuții jurisdicționale din cadrul FIFA, UEFA și FRF, astfel cum este definită în statutele acestora, precum

și jurisdicția Tribunalului Arbitral al Sportului de la Lausanne, astfel cum este definită în statutele FIFA, UEFA și FRF”.

În consecință, *natura juridică a unei clauze agreeate de comun acord de membrii unei asociații federative de drept privat, care exclude competența instanțelor de drept comun în favoarea celor arbitrale, este cea a unei clauze compromisorii.*

Prin Decizii succesive ale Curții Constituționale nr. 8/2007, nr. 74/2009 și nr. 295/2010 s-a apreciat asupra constituționalității dispozițiilor care reglementează arbitrajul conform Codului de procedură civilă sau altor legi, iar aceste dispoziții nu încalcă art. 21 din Constituția României, în opinia instanței constituționale.

Iar aceste reglementări sunt impuse de specificul activității sportive și de necesitatea obiectivă de a fi asigurată o reglementare comună și unitară tuturor federațiilor de fotbal naționale care au fost de acord cu jurisdicția specializată internațională, care exclude de regulă competența instanțelor judecătorești naționale.

Pe de altă parte, jurisprudența de drept sportiv internațional confirmă și ea că Tribunalul Arbitral al Sportului de la Lausanne (TAS) respectă garanțiile de independență și imparțialitate cerute unui organ arbitral. În acest sens, în cauza *A. și B. împotriva Comitetului Olimpic Internațional, Federației Internaționale de Ski*, Tribunalul Federal Elvețian a hotărât că Tribunalul Arbitral al Sportului oferă toate garanțiile impuse de dreptul la un proces echitabil, incluzând independența și imparțialitatea tribunalului, respectarea dreptului la apărare și asigurarea contradictorialității procedurii. Și sub acest aspect, este neîntemeiat a se susține că recursul la Tribunalul Arbitral al Sportului, ca instanță de soluționare a unei dispute, reprezintă o vătămare a liberului acces la justiție.

De altfel, există și *alte exemple de materii de drept substanțial în care gradul de specializare necesar pentru soluționarea unor eventuale dispute a impus obligativitatea părților de a stipula clauze compromisorii: cazul contractelor de achiziție publică realizate în baza modelului FIDIC, cazul contractelor de privatizare etc.*

Însă, în niciunul dintre aceste cazuri, *apelul voluntar la o instanță arbitrală (sau la o multiplă jurisdicție arbitrală) în detrimentul justiției etatizate nu vatămă dreptul de liber acces la justiție.*

Nu poate fi reținută încălcarea dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (2) din Constituția României prin norma prevăzută la art. 36 alin. (17) din RSTJF, deoarece decizia Comisiei de Recurs poate fi atacată la Tribunalul Arbitral al Sportului (TAS), care reprezintă o jurisdicție specială reglementată de normele FIFA, hotărârea emisă având caracter arbitral. Această hotărâre poate fi contestată cu recurs, conform art. 389 alin. (1) din Codul procedură civilă al Confederației Elvețiene, la Tribunalul Federal, care reprezintă o instituție independentă și imparțială, în sensul dispozițiilor art. 6 din Convenția europeană.

Tribunalul Federal din Confederația Elvețiană este instituit de lege, art. 188 din Constituția Confederației Elvețiene, fiind și instanța supremă a acestei țări, accesul la justiție este garantat așa cum prevede art. 191 din Constituția Confederației Elvețiene, iar autoritățile judiciare sunt independente și se supun numai legii, potrivit art. 191 lit. c) din Constituția Confederației Elvețiene.

În concluzie, după epuizarea instanțelor arbitrale, orice participant la litigiile FRF care a parcurs toate căile de atac arătate mai sus, care în final a garantat accesul la o justiție care funcționează în baza legii, este independentă și supusă doar legii, respectiv justiția

elvețiană, care se realizează prin Tribunalul Federal și celelalte autorități judiciare. În acest sens există o bogată jurisprudență în domeniul sportiv al fotbalului, prin care deciziile Tribunalului Arbitral al Sportului sunt cenzurate de o instanță internațională, unanim recunoscută privind competența sa de a soluționa litigiile specifice din domeniul fotbalului. Faptul că recurenta-reclamantă nu a înțeles să conteste decizia nr. 42/CR/2011, pronunțată de Comisia de Recurs din cadrul FRF, la Tribunalul Arbitral al Sportului nu poate determina nelegalitatea normei prevăzute de art. 36 alin. (17) al RSTJF, în forma în vigoare la data sesizării instanței, pe considerentul încălcării dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (2) din Constituția României.

NOTĂ. Considerentele expuse de Înalta Curte de Casație și Justiție în decizia anterior redată sunt întemeiate pe dispozițiile Codului de procedură civilă din 1865, însă vor fi reținute, în mod corespunzător, și în privința litigiilor guvernate de dispozițiile Codului de procedură civilă în vigoare.

2. Clauză compromisorie inserată în contract. Arbitraj instituționalizat

În condițiile în care prin contractul încheiat între părți s-a prevăzut că orice divergențe sau litigii rezultând din contract, inclusiv acele neînțelegeri referitoare la valabilitatea sau interpretarea contractului, vor fi exclusiv și definitiv soluționate de către Curtea de Arbitraj Comercial de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, hotărârea acesteia fiind recunoscută de ambele părți contractante, iar partea chemată în judecată invocă incidența clauzei arbitrale, instanța judecătorească este ținută a declina competența de soluționare a cauzei în favoarea Curții de Arbitraj Comercial de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, formă de arbitraj instituționalizat, posibilitatea declinării reieșind din interpretarea dispozițiilor art. 343⁴ alin. (4) CPC 1865 (incident în speță), interpretare în acord și cu dispozițiile noului Cod de procedură civilă, respectiv ale art. 554 alin. (1) NCPD, care prevăd că instanța își va declina competența în favoarea organizației sau instituției pe lângă care funcționează arbitrajul instituționalizat, care, în temeiul hotărârii de declinare, va lua măsurile necesare în vederea constituirii tribunalului arbitral.

Jud. Sectorului 6 București, sent. civ. nr. 5771 din 07.06.2013, fără cale de atac, nepublicată

Prin cererea înregistrată la data de 29.03.2012, reclamanta T.T. SRL a chemat în judecată pe pârâta F.L. SRL, solicitând obligarea pârâtei la respectarea obligațiilor contractuale asumate, respectiv a dispozițiilor art. 5 pct. 5.2 din contractul de leasing operațional nr. (...)/02.06.2006 încheiat între părți, în sensul de a reține din suma primită de la Compania de Asigurări, ca urmare a avarierii totale a autotractorului V. FH (...), obiect al contractului de leasing, ratele scadente la momentul respectiv și achitarea diferenței care i se cuvine, potrivit contractului amintit, cu o eventuală compensare a creanțelor datorate reciproc.

În motivarea cererii, reclamanta a arătat că, la data de 02.06.2006, între părți s-a încheiat contractul de leasing operațional nr. (...), având ca obiect livrarea de

către pârâtă a unui autotractor V. și a unei semiremorci pe 3 axe pentru o perioadă de leasing de 3 ani și 6 luni, urmând ca, în baza acordului încheiat tot cu aceea ocazie, la data de 28.02.2010, aceste echipamente să fie vândute către societatea reclamantă pentru un preț stabilit. La data de 14.09.2009, prin adresa nr. (...), pârâta a notificat rezilierea unilaterală a contractului încheiat, dacă în termen de 10 zile de la comunicarea respectivei notificări nu achită suma de 46.452,98 lei, cu titlu de rate restante. La data de 23.09.2009, societatea reclamantă a achitat în contul pârâtei suma de 15.000 lei, înștiințând-o, totodată, pe aceasta, în același termen de 10 zile, despre avariarea totală a autotractorului marca V., obiect al contractului de leasing, solicitându-i pârâtei înlocuirea acestuia pentru continuarea activității societății, găsindu-și aplicabilitatea art. 5 – Asigurări din contractul încheiat.

Neavând niciun răspuns la solicitarea reclamantei, prin adresa nr. (...) din 14.11.2009, aceasta a solicitat din nou pârâtei respectarea dispozițiilor art. 5 din contractul încheiat, articol în baza căruia pârâta avea obligația de a reține din suma primită de la compania de asigurări ratele restante la momentul respectiv (mai puțin de o rată), diferența urmând să îi parvină, reclamanta având intenția de a folosi această sumă cu titlu de avans într-o nouă achiziție. Nici această solicitare a reclamantei nu a avut niciun ecou din partea pârâtei, la data de 25.01.2010, aceasta revenind la pârâtă cu aceeași solicitare, pe lângă alte multe solicitări telefonice adresate reprezentanților pârâtei. Abia la data de 28.01.2010, prin adresa nr. (...), pârâta a comunicat punctul său de vedere, respectiv faptul că prevederile art. 5 din contractul încheiat nu mai poate fi puse în aplicare din cauza faptului că „relațiile contractuale dintre societățile noastre au încetat la data de 26.09.2009”, întrucât nu ar fi achitat în totalitate debitul solicitat de pârâtă.

Reclamanta a considerat această atitudine a pârâtei ca fiind abuzivă, în condițiile în care societatea a achitat timp de cca 4 ani ratele pentru aceste echipamente, pentru ca pârâta să mai primească de la societatea de asigurare încă o dată valoarea acestora, cel puțin a autotractorului. Mai mult, acesteia îi este convenabilă situația existentă, dar din punct de vedere legal și contractual, atitudinea pârâtei este neîntemeiată, în termenul de 10 zile notificat de pârâtă intervenind accidentul autotractorului obiect al contractului, respectiv avariarea totală a acestuia, în cauză, și-a făcut aplicabilitatea altă dispoziție contractuală, respectiv art. 5 pct. 2, potrivit căreia pârâta trebuia să-și rețină din asigurarea încasată contravaloarea ratelor restante. În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 1345, art. 1350 și art. 1357 C. civ., art. 26 din Legea nr. 287/2006 (...).

La termenul de judecată din data de 19.10.2012, pârâta a depus întâmpinare, prin care a invocat excepția necompetenței materiale a Judecătoriei Sectorului 6 București, având în vedere că părțile au ales ca toate divergențele și litigiile decurgând din contract să fie soluționate de Curtea de Arbitraj Comercial de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, conform art. 14 din contract. (...). În drept, au fost invocate dispozițiilor art. 115 VCPC, O.G. nr. 51/1997.

Analizând excepția necompetenței generale a instanțelor judecătorești, instanța a apreciat-o ca fiind întemeiată, pentru următoarele considerente:

Potrivit art. 343⁴ alin. (1) CPC 1865, în cazul în care părțile în proces au încheiat o convenție arbitrală, pe care una dintre ele o invocă în instanța judecătorească, aceasta își verifică competența. Totodată, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, în alte

cazuri decât cele prevăzute în alin. (2), instanța judecătorească, la cererea uneia dintre părți, se va declara necompetentă, dacă va constata că există convenție arbitrală.

În cauză, instanța a constatat că, potrivit art. 14 din contractul de leasing operațional nr. (...) / 02.06.2006, încheiat între părți, orice divergențe sau litigii rezultând din acest contract, inclusiv acele neînțelegeri referitoare la valabilitatea sau interpretarea contractului, vor fi exclusiv și definitiv soluționate de către Curtea de Arbitraj Comercial de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, hotărârea acesteia fiind recunoscută de ambele părți contractante.

Instanța, constatând că, în cauză, clauza arbitrală a fost invocată de către pârâtă, a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Curții de Arbitraj Comercial de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României, formă de arbitraj instituționalizat, posibilitatea declinării reieșind din interpretarea dispozițiilor art. 343⁴ alin. (4) CPC 1865, interpretare îmbrățișată, de altfel, și de dispozițiile NCPD.

JURISPRUDENȚĂ. Cu privire la competența de soluționare a acțiunii în declararea simulației în cazul existenței unei clauze compromisorii în actul public, a se vedea *I.C.C.J., s. a II-a civ., dec. nr. 2043 din 07.12.2016*, www.scj.ro:

Este de necontestat că, prin cererea de chemare în judecată, astfel cum a fost completată, reclamanta A. SRL a solicitat instanței să constate existența unui acord simulatoriu între părțile litigante și obligarea pârâtei B. la plata sumei de 133.280 euro, reprezentând debit datorat în baza actului secret, și la plata dobânzii legale aferente acestei sume, tribunalul fiind investit astfel cu o acțiune în declararea simulației. Argumentat și legal motivat, instanța de control judiciar a arătat cu justete că acțiunea în simulație este acea acțiune prin care se urmărește a se demonstra caracterul fictiv al unui act/operațiune juridică, pentru a deveni aplicabil singurul contract care corespunde voinței reale a părților – contractul secret. Astfel, în cadrul unei asemenea acțiuni, reclamantul pleacă de la prevederile actului public pentru a demonstra că acesta nu corespunde voinței reale a părților.

În cauză, actul public este reprezentat de contractul de management de proiect încheiat la data de 01.04.2008.

Potrivit art. 343⁴ alin. (1) CPC 1865 [corespondent art. 554 alin. (1) NCPD], în cazul în care părțile în proces au încheiat o convenție arbitrală pe care una din ele o invocă în instanța judecătorească, aceasta își verifică competența, putând reține cauza spre soluționare, conform art. 343⁴ alin. (2) CPC 1865 [corespondent art. 554 alin. (2) NCPD], în cazul în care convenția arbitrală nu operează.

În speță nu se poate face abstracție de clauza prevăzută la articolul intitulat „Rezolvarea conflictelor – rezolvarea amiabilă a conflictelor” având următorul conținut: „Orice neînțelegere sau dispută născută din sau în legătură cu prezentul contract, referitoare, dar nelimitându-se la valabilitatea, interpretarea, executarea și terminarea contractului, vor fi rezolvate pe cale amiabilă. În situația în care părțile nu vor ajunge la o înțelegere, disputa va fi rezolvată prin arbitraj, care se va desfășura în București, în conformitate cu regulile Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR)”.

Contrar susținerilor recurenței, s-a apreciat legal că *această clauză constituie o convenție arbitrală operantă în cauză în raport de obiectul litigiului, iar, astfel formulată,*

vizează inclusiv acțiunea în simulație prin care se pretinde declararea/constatarea caracterului simulat al contractului de management de proiect încheiat la data de 01.04.2008 și cererea accesorie de plată a unei sume de bani în temeiul actului secret, având în vedere că, la fel ca și actul public, și actul secret este parte a operației de simulare, denunțată de reclamantă prin cererea de chemare în judecată. Ceea ce este esențial este faptul că există clauză compromisorie și că în virtutea acesteia părțile recurg la arbitraj, fiind obligate să se conformeze procedurii arbitrale și îndatoririi de a-și exercita drepturile procedurale cu bună-credință, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege.

Așa fiind, competența de soluționare a litigiului aparține tribunalului arbitral, iar potrivit art. 343⁴ CPC 1865, în cazul existenței unei convenții arbitrale, instanța este obligată să își verifice competența, în acest fel procedându-se și în cauză. În plus, art. 137 alin. (2) CPC 1865 [corespondent art. 248 alin. (4) NCPC] are în vedere situația în care pentru soluționarea unei excepții este necesară administrarea de probe comune cu cele ce se vor administra pe fondul cauzei, or, în cazul de față, pentru însăși legala administrare a probatoriului, instanța trebuie mai întâi să își verifice competența, aspect reținut în mod legal de instanța de control judiciar. Trebuie subliniat faptul că soluționarea excepției necompetenței precede altor excepții de procedură sau de fond ori aspectelor ce țin de dezlegarea în fond a pricinii datorită efectului de nulitate pe care îl imprimă actelor efectuate de o instanță necompetentă.

3. Divorț. Acțiune respinsă de o instanță din Spania, în temeiul excepției de litispendență. Competența instanței din România de a judeca cererea de divorț dintre doi cetățeni români, chiar dacă, la data sesizării instanței, niciunul dintre aceștia nu mai are locuința în România

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești (numit și Bruxelles II bis), competența teritorială internațională poate fi stabilită și pe criteriul cetățeniei, indiferent dacă soții (sau vreunul dintre ei) mai au sau nu vreo locuință pe teritoriul statului membru al cărui cetățeni sunt. Mai exact, instanța din România este competentă să judece cererea de divorț dintre doi cetățeni români, chiar dacă, la data sesizării instanței, niciunul dintre aceștia nu mai are locuința în România, criteriul unic de determinare a acestei competențe fiind acela ca, la data introducerii cererii de divorț, soții să fie cetățeni ai statului român.

Conform susținerilor părților, necontestate, nici reclamantul și nici pârâta nu mai au domiciliul în țară, ceea ce înseamnă că părțile pot conveni să introducă cererea de divorț la orice judecătorie din România. Cum ambele părți au solicitat Judecătoriei Ploiești desfacerea căsătoriei (reclamantul la data de 24.01.2014, iar pârâta la data de 10.06.2014, prin cererea reconvențională), s-a apreciat că, în aplicarea dispozițiilor art. 915 alin. (2) NCPC și art. 3 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, cererea de divorț este de competența Judecătoriei Ploiești.